

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

VZDELÁVANÍM
PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH
RÓMSKYCH KOMUNÍT

Európska únia
Európsky sociálny fond

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Kód ITMS: 26130130051

číslo zmluvy: OPV/24/2011

Metodicko – pedagogické centrum

Národný projekt

**VZDELÁVANÍM PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH RÓMSKYCH KOMUNÍT**

Mgr. Monika Kubelková

Tvorivá dramatika pre 3. ročník ZŠ

2013

Vydavateľ: Metodicko-pedagogické centrum,
Ševčenkova 11, 850 01 Bratislava

Autor UZ: Mgr. Monika Kubelková

Kontakt na autora UZ: Základná škola s materskou
školou, Hlavná 66,
98011 Ožďany
monikakubelkova@gmail.com

Názov: **Tvorivá dramatika v 3. ročníku**

Rok vytvorenia: 2013

Oponentský posudok vypracoval: Mgr. Želmíra Vargicová

ISBN 978-80-8052-661-0

Tento učebný zdroj bol vytvorený z prostriedkov projektu Vzdelávaním pedagogických zamestnancov k inklúzii marginalizovaných rómskych komunít. Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov Európskej únie.

Text neprešiel štylistickou ani grafickou úpravou.

OBSAH

ÚVOD	4
1 VIANOCE.....	6
1.1 TRADÍCIE – ZVYKY, KTORÉ SA KEDYSI DODRŽIAVALI (učebný text)	6
1.2 DAR PRE NEMLUVNIATKO(učebný text).....	9
1.3 AKO SLÁVIME VIANOCE (učebné texty).....	11
1.3.1 ADVENT	11
1.3.2 SVIATOK SVÄTÉHO MIKULÁŠA.....	12
1.3.3 SVIATOK LUCIE.....	13
1.3.4 ŠTEDRÝ DEŇ	14
1.4 VIANOČNÝ PRÍBEH (didaktická hra)	15
2 HRÁME SA NA ZVIERATKÁ (didaktické hry)	18
2.1 ŠŤASTNÉ KURIATKO.....	18
2.2 VESELÉ ZVIERATKÁ	19
2.3 CVIČÍME SO ZAJAČIKOM	21
2.4 MALIČKÁ HUSIARKA	22
2.5 DOMČEK, DOMČEK, KTO V TEBE BÝVA ?	26
3 ROZPRÁVKA	27
3.1 FILMOVÁ ROZPRÁVKA (učebný text)	27
3.2 PERINBABA (pracovný list)	29
3.3 ČAROVNÝ SVET ROZPRÁVOK (pracovný list).....	32
4 PRÁCA S LITERÁRNYM TEXTOM	35
4.1 O SPISOVATEĽOVI (učebný text)	35
4.2 DUBKÁČIK A BUDKÁČIK (pracovný list).....	36
4.3 DIVADIELKO DUBKÁČIK A BUDKÁČIK (didaktická hra).....	38
LITERATÚRA.....	Chyba! Záložka nie je definovaná.

ÚVOD

„ Duša dieťaťa je ako doska citlivá na svetlo. Každá myšlienka, každý vplyv, ktorému je vystavená sa do nej vrývajú. “

O.S.Marden

Jedným z práv dieťaťa je právo na vzdelanie. Právo vzdelávať sa majú všetky deti, teda aj deti rómske. V súvislosti s novými trendami edukácie v našom školstve /humánnosť, demokratickosť, rovnosť/, otázky výchovy a vzdelávania Rómov nadobúdajú mimoriadne aktuálne dimenzie. Ak v každej škole má byť zmenený vzťah medzi učiteľom a žiakom a zmenená pozícia žiaka v nej, pre edukáciu rómskych detí by to malo platiť dvojnásobne. V praxi by to malo znamenať, že žiaci rómski by nemali byť „vernou kópiou“ žiakov nerómskych. Učiteľ by mal vytvárať také edukačné postupy, ktoré zohľadňujú špecifiká a osobitosti spôsobu života rómskych detí, vychádzajúce z faktu ich edukácie nie ako mentálneho, ale sociálneho fenoménu. Aj napriek mnohoročnému zvýšenému úsiliu v našej spoločnosti existujú a pretrvávajú v edukácii rómskych žiakov problémy, ktoré závažným spôsobom ovplyvňujú a znižujú efektivitu výchovno - vzdelávacieho procesu. Preto sa aj naša škola zapojila do národného projektu *Vzdelávaním pedagogických zamestnancov k inklúzii marginalizovaných rómskych komunit*. V rámci projektu sme využili možnosť zaviesť do vyučovania nové zaujímavé predmety, ktoré signalizujú zvýšenie úspešnosti rómskych, ale aj nerómskych žiakov v procese edukácie. Jedným z nich je predmet *Tvorivá dramatika*.

Tvorivá dramatika využíva metódy, v ktorých žiak je tvorcom učiva, môže učivo citovo prežívať. Výsledkom procesu je nielen vedomosť, ale aj citové prežívanie. Žiak tvorí, a preto ide o tvorivú dramatikú. Zároveň vychováva k prosociálnosti, učí riešiť životné situácie. Je to vlastne zážitkové učenie. V procese tvorivej dramatiky, v dramatickej hre učiteľ môže využívať mimoriadne efektívnu stratégiu riadenia vyučovania a učenia sa žiakov, a síce vstup učiteľa do roly. Učiteľ využitím tejto stratégie už nie je len organizátorom dramatického procesu, ale prijatím roly vstupuje do hry spolu so žiakmi a stáva sa ich partnerom a spoluhráčom, ktorý zároveň s nimi objavuje, prežíva a poznáva, pričom si ustavične vytvára možnosť ovplyv-

ňovať, zasahovať a kontrolovať prácu zvnútra hry tak, aby to žiaci nepostrehli a negatívne to neovplyvnilo kvalitu ich prežívania. Hra dieťaťa je často spojená s jeho muzikálnosťou - tak charakteristickou pre rómske etnikum. Pretopieseň, tanec, pohyb a hudbu neustále zapájame do našich činností.

Učebné zdroje k predmetu Tvorivá dramatika v 3. ročníku základnej školy je názov predloženej práce. Cieľom práce bolo prezentovať možnosti využitia niektorých prvkov, metód a foriem vo vyučovaní predmetu tvorivá dramatika v III. ročníku ZŠ. Tematicky som vychádzala z učebných osnov pre predmet Tvorivá dramatika v 3. ročníku. Práca v súlade so školskou reformou hľadá nové spôsoby ako zefektívniť vyučovanie predmetu tvorivá dramatika. Predkladá učebné zdroje, pracovné listy a didaktické hry striedavo v štyroch vybraných tematických celkoch – Vianoce, Hrajme sa na zvieratká, Rozprávky a Práca s literárnym textom. Keďže k uvedenému predmetu v súčasnosti neexistujú učebnice či pracovné listy, verím že moja práca pomôže časti učiteľskej verejnosti, ktorá predmet tvorivá dramatika vyučuje. Dúfam, že v mojej práci nájdu učitelia niekoľko aktivít, textov, dramatických hier a iného materiálu, ktoré podnietia ich tvorivosť, motivujú ich a inšpirujú pri našej náročnej ale zároveň krásnej práci.

1 VIANOCE

1.1 TRADÍCIE – ZVYKY, KTORÉ SA KEDYSI DODRŽIAVALI (UČEBNÝ TEXT)

- Na základe obrázkov porozprávaj o zvykoch viažucích sa k týmto dňom

MARTIN:
11. 11.

vyháňali zlé sily

KATARÍNA:
25. 11.

vyháňali zlé sily

ONDREJ:
30. 11.
OLOVO

za krajčírca

vydá sa za kováča

BARBORA:
4. 12.

MIKULÁŠ:
6. 12.

LUCIA:
13. 12.

ŠTEDRÝ DEŇ

24. 12.

U nás sa vianočný stromček dostal do domácností po 1. svetovej vojne z Nemecka
- polnočná omša, vinšovačky, koledy

ÚLOHA

1. Vyhl'adaj v knihách alebo na internete čo najviac zimných pranostík. Vpíš ich k dátu

4. DECEMBER- BARBORA

.....
.....
.....
.....

6. DECEMBER- MIKULÁŠ

.....
.....
.....
.....

13. DECEMBER- LUCIA

.....

.....

.....

.....

.....

24. DECEMBER – ŠTEDRÝ DEŇ

.....

.....

.....

.....

.....

2. Vyber si jednu pranostiku a čo najpresnejšie nakresli jej ilustráciu

1.2 DAR PRE NEMLUVNIATKO

(učebný text – čítanie s porozumením)

Bol Štedrý večer a na námestí vysvieteného mesta kľačal starý človeka a prosil o almužnu. Chcel si za ňu kúpiť vianočný stromček, aby vo sviatočný večer nebol doma sám. Lenže ľudia prechádzali okolo a nikto mu nepodaroval ani cent. Niektorí ho dokonca okríkli : „Chod’te preč, človeče ! Nerobte hanbu nášmu krásnemu mestu!“ Starček sa už dvíhal, keď podišiel k nemu predavač vianočných stromčekov a namiesto centov položil vedľa neho maličký stromček .Starček sa zaradoval, vzal stromček a išiel domov . „Teraz už nebudem sám,“ tešil sa nečakanému spoločníkovi. Vtom sa na tmavnúcej oblohe rozžiarila hviezda. Narodil sa Ježiško, pomyslel si starček. A spomenul si na svoje dávne detské Vianoce a na pastierov, ktorí sa v tichej, svätej noci pobrali pokloniť božiemu dieťaťku. Idem i ja , rozhodol sa starček a zamieril ta, kam ukazovala hviezda. V náručí ako najvzácnejší dar pre nemluvniatko, ktoré prišlo vykúpiť svet od hriechov, zvieral malý vianočný stromček .

ÚLOHY

1. Tešíte sa na Vianoce, že budete celá rodina spolu ?Vyjadri svoju radosť mimkou.
2. Čo spravil starček, aby nebol na Vianoce sám ?
3. Čo si myslíš, aké bolo správanie sa ľudí k starčekovi ?
4. Kto dal nádej, že starček nebude na Vianoce sám ?
5. Čo dostal od predavača ?
6. Na čo si starček spomenul ?
7. Komu daroval starček svoj malý vianočný stromček ?
8. Vymysli iný názov textu .....
9. Skús zmeniť text od vety: Starček sa už

.....
.....
.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

10. Nakresli ako si predstavuješ malý vianočný stromček .

1.3 AKO SLÁVIME VIANOCE(UČEBNÝ TEXT)

1.3.1 ADVENT

Vianoce sú najväčšie a najkrajšie kresťanské sviatky v roku. Slávia sa v mnohých krajinách po celom svete. Ľudové zvyky a tradície ktoré sú s nimi spojené sú veľmi rozmanité.

Na Slovensku sa na Vianoce pripravujeme už štyri týždne dopredu. Počas tohto obdobia nazývaného **Advent**, ľudia chodia do kostola, kupujú či pripravujú darčeky pre svojich blízkych a ozdobujú si svoje príbytky. Nezastupiteľné miesto má **adventný veniec**, častokrát z čečiny, ktorý je ozdobený štyrmi sviečkami.

U detí je veľmi obľúbený **adventný kalendár**. Každý deň od 1. decembra, kedy si otvoria prvé okienko si nájdu v ňom nejakú tú dobrôtku.

ÚLOHA

Vyfarbi adventný veniec a dokresli čo mu chýba.

1.3.2 SVIATOK SVÄTÉHO MIKULÁŠA

Tento sviatok, (6. december) majú radi najmä deti, ktoré počítajú dni a noci, kedy do svojich vyleštených čižmičiek dostanú množstvo sladkých darčiekov. Tie si však musia pripraviť už v podvečer predchádzajúceho dňa a dať si ich vyčistené do obloka, aby si v nich ráno našli očakávané dobroty. U nás je Mikuláš známy ako bielovlasý deduško s veľkou bradou v červenom kabáte. Zvykne chodiť spolu s anjelom a čertom, ktorí mu pomáhajú rozdávať darčeky či „čertovské“ odmeny.

ÚLOHA 1.

- Pozorne si pozrite obrázok a spomeňte si na obdobie, keď ste boli také malé ako tieto deti.
- Skúste opísať, aké pocity vo vás vzbudilo stretnutie s Mikulášom.
- Pamätáte si básničku, alebo pesničku ktorú ste Mikulášovi spievali?

Mikuláš

Sneží, sneží, zas
prišiel Mikuláš,
kožuch má i baranicu,
volá deti na sanicu.

Letí, letí sneh,
má ho plný mech.
Či sme veľkí, či sme malí,
lyže sme si namazali.
Syp sa sniežik syp,
prikry každý krík

ÚLOHA 2.

- Prečítajte si básničku
- Text básničky zdramatizuj- využi gestikuláciu
- Naučte sa básničku naspamäť

1.3.3 SVIATOK LUCIE

13.

december je ďalším zaujímavým dňom v predvianočnom období. **Sviatok Lucie** patrí do série tzv. stridžích dní, ktoré predchádzajú Vianociam. Ľudia verili, že v tento deň môžu strigy aj uvidieť. Podľa najznámejšej ľúbostnej veštby si na Luciu dievčatá pripravili trinásť lístčokov. Na dvanásť z nich napísali rôzne chlapčenské mená, pričom posledný trinásty zostal prázdny. Lístičky postupne, počas nasledujúcich dní po jednom zničili (pálili). Predposledný lístok spálili na Štedrý deň ráno, a posledný otvorili večer. Meno, ktoré na ňom bolo napísané, malo byť menom budúceho manžela. Ak zostal posledný lístok prázdny, budúci rok sa dievčina ešte vydat' nemala.

Lucijný stolček

Stridžie dni- zahrajte sa na Luciu Viete ako bol zhotovený?

1.3.4 ŠTEDRÝ DEŇ

24. decembra, na **Štedrý deň**, na Slovensku začíname sláviť Vianoce. Najväčším sviatkom Vianoc je **1. sviatok vianočný** (25. decembra) – deň Kristovho narodenia. Na Štedrý deň sa zvykne držať pôst, ktorý končí východom prvej hviezdy. Detom sa vravelo, že ak vydržia do večere nič nejst', uvidia zlatú hviezdu alebo zlaté prasiatko. Kým deti zdobia vianočný stromček, gazdinky pečú, varia a chystajú rôzne dobroty na štedrovečerný stôl. Jedlá, ktoré sa podávajú sa líšia podľa zvykov a tradícií v rôznych regiónoch Slovenska. Spravidla však na štedrovečernom stole nesmie chýbať chlieb, cesnak, med, oblátky, kapustnica, ryba, zemiakový šalát, opekance (pupáky, bobal'ky), koláče, ovocie. Po večeri sa spievajú koledy, rozbaľujú vianočné darčeky. Mnoho ľudí sa zúčastňuje polnočnej omše, aby oslávili narodenie Ježiša Krista a zaspievali si najkrajšiu vianočnú pieseň „**Tichá noc, svätá noc**“. 25. decembra a 26. decembra rodiny často zostávajú spolu, idú do kostola alebo navštevujú svojich príbuzných a priateľov.

Zaspievajte si

Tichá noc, tichá
Svätá noc, svätá
Všetko spí, všetko sní
Sám len svätý bdie dôverný pár
Stráži dieťaťko, nebeský dar
Sladký Ježiško spí, sní
Nebeský ticho spí s ním
Tichá noc
Svätá noc
Anjeli zleteli
Najprv pastierom podali zvesť
Ktorá svetom dnes dáva sa niest'
Kristus Spasiteľ je tu
Tešiteľ sveta je tu

1.4 VIANOČNÝ PRÍBEH (DIDAKTICKÁ HRA)

Rozprávač : V malom mestečku Nazarete žila dievčina menom Mária. Bola zasnúbená s tesárom Jozefom z Betlehema. Jedného dňa sa Márii zjavil anjel Gabriel a povedal jej –

Anjel : Mária, počneš a porodíš dieťa, bude to Boží syn, ktorému dáš meno Ježiš.

Rozprávač : Potom Mária a Jozef bývali spolu v prostom domčeku. Jozef vykonával svoje tesárske remeslo, Mária sa starala o ich drobné hospodárstvo a obaja sa tešili na narodenie zázračného dieťaťa. Keď sa už malo narodiť, Jozef a Mária sa vybrali na dlhú cestu do Betlehema. Mesto bolo preplnené ľuďmi. Jozef márne behal od domu k domu a prosil o prístrešie. Prišli oni k jednému kováčovi.

Jozef : Kováču, kováču, dajte nám nocľahu !

Kováč : Nocľahu vám nedám, veľa roboty mám, veď sám vo dne v noci odpočinku nemám.

Mária : Kováču, kováču, čo toľko kujete, keď vo dne ani v noci odpočinku nemáte ?

Kováč : Kujem, kujem 3 železné klíny – čo budú pribíjať Krista Pána na kríž nimi.

Rozprávač : Nikto ich nechcel vziať pod strechu. Unavení a hladní našli úkryt v osamelej maštali. Uprostred noci zažiarila nad maštaloú nová veľká hviezda a Márii sa narodil chlapec. Zavinula ho do plienok a položila na slamu do jasličiek. Neďaleko spiaci pastieri boli uprostred noci prebudení anjelmi.

1. **anjel :** Vstávajúte pastieri, berte sa hor ! (pastieri sa zobúdzajú a sú prekvapení)
2. **anjel :** Nebojte sa bratkovia, prišla chvíľa Pánova. Dieťaťko spanilé, nebeský kvet – pre naše spasenie prišlo na svet.
3. **anjel :** Prídete do Betlema, uvidíte dieťa. To je z panny zrodený pán celého sveta !

4. **anjel** : Aj ty drahý kresťane, kľakni si na kolená, keď ti v duši zazvoní sláva jeho mena.

PIESEŇ : Nesiem vám noviny

1. **pastier** : Ponáhľajme sa valasi k Betlemu, klaňajme sa Ježiškovi malému.
2. **pastier** : Vezmime mu svoje dary, čo máme a s nimi mu svoje srdcia dávajme.
3. **pastier** : Kresťania premilí nemeškajme ! Ku jasliam v Betleme sa ponáhľajme.

Rozprávač : Pastieri sa rozbehli za svetlom, ktoré zazreli a našli Máriu, Jozefa a dieťaťko v jasličkách. Boli radi, že mohli vidieť syna a klaňali sa mu.

PIESEŇ : Do horv, do lesa valasi

4. **pastier** : Ježiško, ja ti predkladám trochu mliečka, aby ťa nakrmila tvoja mamička.
5. **pastier** : Ja nesiem svoje kozičky, nech hrejú tvoje nožičky
6. **pastier** : Milý Ježiško, mám malé srdiečko. Je síce malé, ale plné lásky k tebe, prijmi ho milý Ježiško.
7. **pastier** : Ježiško, ja ti predkladám kúsok chlebíka, aby všetky deti na celom svete mali ho vždy dosť.
8. **pastier** : Ježiško, ja ti predkladám svoju ovečku zo stáda, aby sme vždy mali hojnosť vlny a mäsa.
9. **pastier** : Ježiško, ja ti predkladám hrudku syra, aby v nás bola vždy sila.

PIESEŇ :Pásli ovce valasi

Rozprávač : Medzitým v ďalekej východnej krajine objavili traja králi, preslávení svojou múdrosťou, novú hviezdu. Nahliadli do starých prorockých kníh a poznali, že sa narodil Syn Boží. Nasadli na ťavy a vedení hviezdou prišli do Betlema.

Treja králi (spolu) : My sme traja králi, ideme k vám, šťastia, zdravia prajeme vám. Šťastia, zdravia, dlhé letá, my prišli sme k vám zďaleka. Narodil sa nám spasiteľ, všetko sveta vykupiteľ. Poďme sa mu pokloniť a niečo darovať.

Gašpar : Ja mu nesiem na dar zlato.

Melichar : Ja mu nesiem dar kadidlo.

Baltazár : I ja som dal hviezde vieru, idem obetovať myrhu.

Rozprávač : Každý rok si na Štedrý deň pripomíname tento dávny príbeh o narodení Ježiša, Syna Božieho.

PIESEŇ : Tichá noc, svätá noc

2 HRÁME SA NA ZVIERATKÁ (DIDAKTICKÉ HRY)

2.1 ŠŤASTNÉ KURIATKO

Cieľ: Rozvíjať praktickú, umeleckú tvorivosť a fantáziu detí a zmysel pre rytmus.

Metódy a formy práce: slovná, názorná, individuálna tvorivá práca

Technické vyučovacie prostriedky: plastové fľaše, biele pančušky, farebný papier, nožnice, lepidlo, biele nite, vata

Metodický postup:

Motivácia:

Prečítam žiakom básničku:

*Jar už prišla medzi nás,
slniečko nám svieti,
zobudilo zvieratká,
aj maličké deti.*

*Prebudilo kuriatko,
čo v škrupinke ťukalo,
sliapočkine mlád'atko,
von sa dostať žiadalo.*

Rozhovor:

Aké bolo kuriatko v škrupinke? (smutné)

Ako vo vajíčku ťukalo, keď sa vonku žiadalo?

Ťuk, ťuk, ťuk, ťuk, ťuk, ťuk

Ťu-ki ťuk, ťu-ki ťuk, ťu-ki ťuk

Ťu-ki, ťu-ki, ťu-ki, ťu-ki, ťu-ki, ťu-ki

- Ako by malo vyzerat' veselé kuriatko? (Veselo) – žiaci napodobnia mimikou tváre – úsmev.
- Ako sa zasmeye od radosti, keď sa dostane von z vajička?

Chi, chi, chi, chi, chi, chi

Deťom dám odstrihnuté plastové fľaše, na ktoré navliekame biele pančušky, pričom vrchnú časť fľaše naplníme vatou, čím nám vznikne hlavička. Zaviažeme ju niťou a zvyšnú pančušku potiahneme na dolnú časť fľaše. Keďže sú kuriatka biele, vzniká dojem, že sú smutné. Deti ich majú rozveseliť dotváraním a nalepovaním farebného papiera – (nalepiť oči, usmievavé ústa, farebné krídelká).

Počas práce znie Tanec kuriatok v škrupinkách od Modesta Petroviča Musorgského. Deti, máme pred sebou veselé kuriatka, ktoré ste si zhotovili. Sú to vaši noví kamaráti. Skúste sa im predstaviť.

Deti rytmizujú tleskaním svoje mená.

2.2 VESELÉ ZVIERATKÁ

Cieľ: Poznávať a pomenovať domáce zvieratá, zvuky zvierat, vedieť zvuky zhudobniť (zaspievať, vyjadriť hrou na telo alebo zahrať na rytmickom nástroji)

Metódy a formy práce: slovná, imitačná, didaktická hra, skupinová práca

Technické vyučovacie prostriedky: obrázky domácich zvierat, rytmické paličky, triangel, tamburína, bubienok.

Motivácia:

Deti, mám tu obrázky domácich zvierat, ale všetky sa mi akosi pomiešali. Skúste mi

pomôcť pomenovať jednotlivé zvieratká, potriediť ich podľa toho, ktoré zvieratko ku komu patrí, napríklad mačiatko k mačičke a kocúrikovi, kuriatko k sliepočke a kohútikovi atď., až deti roztriedia všetky domáce zvieratká.

Keďže ste tak pekne pracovali, zaspievam vám pesničku o zvieratkách. Sadnite si na koberec, oddýchnite si a pozorne počúvajte o čom budem spievať.

Deti sedia na koberci, ich úlohou je zachytiť v piesni Na dvore býva sliepočka naša, ktorú im zaspievam s doplneným pomenovaním všetkých domácich zvierat, všetky zvuky, ktoré vydávajú zvieratká. Následne deti pomenujú zvuky domácich zvierat, ktoré zachytili a snažia sa ich vyjadriť s použitím rytmických nástrojov a vokálnou imitáciou.

Napríklad:

sliepočka robí: kot-ko-dák, kot-ko-dák, kot-ko-dák, kot-ko-dák,

kohútik: ki-ki-ri-kí, ki-ki-ri-kí, ki-ki-ri-kí, ki-ki-ri-kí,

kuriatko: cip, cip, cip, cip, cip, cip,

mačička: mňau, mňau, mňau, mňau, mňau, mňau,

psíček: hav, hav, hav, hav, hav, hav, hav, hav,

kozička: mé, mé, mé, mé, mé, mé, mé, mé atď.

Následne sa snažia napodobniť zvuky zdravých a chorých zvieratiek (štekание od radosti, zavýjanie od bolesti atď.)

Au, au, au, au, au, au, au, au.

Vokálna imitácia:

hav, hav, hav, hav, hav,

mé, mé, mé, mé, mé, mé, mé, mé,

mu, mu, mu, mu, mu,

cip, cip, cip, cip, cip, cip,

mňau, mňau, mňau, mňau, mňau.

2.3 CVIČÍME SO ZAJAČIKOM

Cieľ: Rozvíjať kultivovaný pohybový prejav detí a správne držanie tela pri cvičení podľa hudby

Metódy a formy práce: slovná, názorná, skupinová práca

Technické vyučovacie prostriedky: bubienok, paličky, CD prehrávač

Metodický postup:

Rušná časť: chôdza v kruhu, striedanie pomalej a rýchlej chôdze – Pôjdeme my do lesíka, chytíme si zajačika.

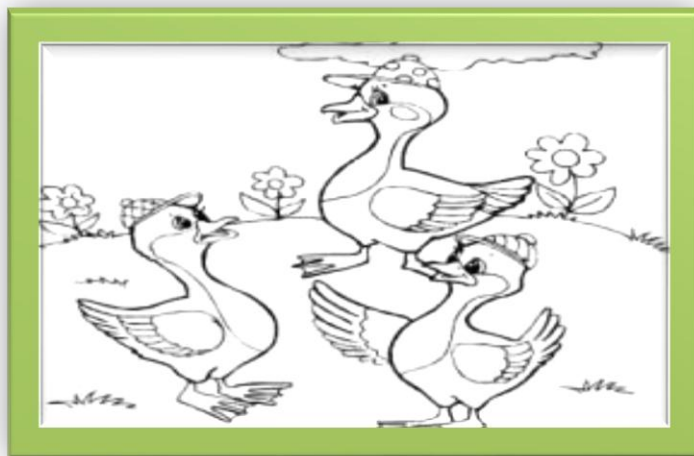
Heš, zajačik, heš, heš, a ty za ním bež!

Beh v kruhu – na údery bubienka – Do lesa už bežíme, zajačika chytíme.

Zdravotné cviky: Znie hudba a cvičíme cviky podľa výberu.

Uvoľnenie: Unavený zajačik si chce trocha oddýchnuť a preto sa zvalí na zem a oddychuje.

2.3 MALIČKÁ HUSIARKA

Cieľ:

Kognitívny: Vyjadriť hravými pohybmi a tanečnými krokmi rytmus, tempo a dynamiku piesne.

Afektívny: Rozvíjať emocionálne cítenie, prežívanie a lásku ku zvieratkám.

Psychomotorický: Rozvíjať rytmické cítenie detí hrou na telo a správne dýchanie

Úloha: Zaspievať pieseň intonačne čisto, prirodzene a rytmicky správne so zreteľom na správnu výslovnosť textu

Metódy: slovná, imitačná, hrou

Pomôcky: obrázok husiarky s húskami, rytmické nástroje, klavír

Motivácia:

Deti, porozprávam vám príbeh o maličkom dievčatku, ktoré bývalo na gazdovskom dvore, ktoré chodilo každý deň pásť husi na neďalekú zelenú lúku. Keďže bola ešte maličká, takto si cestou spievala:

„ Maličká som,

húsky pasiem,

tancovala by som,

až sa trasiem.

Aj keď som ja ešte malá,

ale moja mamka má ma rada.

*Aj keď som ja len malička,
otekova som ja holubička.“*

Rozhovor:

Aká bola husiarka? (ma-lič-ká) X-X X

Čo chodila pást' na lúku? (hús-ky) X-X

Čo robila od radosti? (tan-co-va-la)X-XX-X

Kto ju mal rád? (mam-ka)X-X

Čo bola oteckova? (ho-lu-bič-ka)X-XX-X

Dychová rozcvička:

Deti, teraz sa zahráme na malú husiarku a húsiky.

Naznačíme let husí – nádych – ruky hore od tela, výdych – ruky pritiahneme k telu.

Ovoniamе vôňu čerstvej trávičky a lúčnych kvetov, nádych – vdychujeme vôňu,

výdych- sfúknuťie púpavy – fúúúúú...., fúkanie vetra

Husiarka zbadala krásne lúčne kvety a zavýskala od radosti: „**jéj**“- to je ale krása,

Nádych, zadržanie: **jéj, jéj, jéj, jéj, jéj, jéj**

Z kvetinky na kvetinku lietali usilovné včielky a bzučali:

Nádych, zadržanie: **bz, bz, bz, bz, bz, bz**

„**Och**“, aj tu sú, aj tam sú sedmokrásky. Aké sú len krásne. Ochkala od úžasu husiarka.

Nádych, zadržanie: **och, och, och, och, och, och**

Rýchlo poháňala húsiky, aby aj húsiky videli tú nádheru: “**heš**“

Nádych, zadržanie: **heš, heš, heš, heš, heš, heš**

Húsiky bežali, gágali až sipeli.

Nádych, zadržanie: **gá, gá, gá, gá, gá, gá**

Nádych, zadržanie: **s, s, s, s, s, s, s**

Na zem spadlo jemné pierko, nadvihneme ho, budeme doň fúkať “**fú**“

Nádych, zadržanie: **fú, fú, fú, fú, fú, fú**

Husi sa rozbehli, pribehli k vodičke a urobili „**čľup**“ do vody

Nádych, zadržanie: ***čľup, čľup, čľup, čľup, čľup, čľup***

Od radosti plynulo a rýchlo zasipeli: ***ssssss....***

Husiarka sa zvalila do trávy ako handrová bábika, vdýchla čerstvý vzduch a urobila „jáj“

Nádych, zadržanie: ***jėj, jėj, jėj, jėj, jėj, jėj, jėj, jėj***

Hlasová rozcvička:

Ako zagágali húsky od údivu na zelenej lúke?(opakujeme 2-3krát)

ga, ga, ga, ga, gá

Ako poháňala husiarka húsky?(opakujeme 2-3krát)

heš, heš, heš, heš, heš, heš, heš, heš

Aký zvuk vydávali husi pri kúpaní?(opakujeme 2-3krát)

čľu-pi čľup, čľu-pi čľup, čľu-pi čľup, čľu-pi čľup, čľu-pi čľup

Ako voňala tráva a kvety?(opakujeme 2-3krát)

krás-ne, krás-ne, krás-ne, krásne, krás-ne, krás-ne

Čo robí husiarka, keď ide domov? (opakujeme 2-3 krát)

hu-sič-kyvo-lá, hu-sič-ky volá, hu-sič-ky volá, hu-sič-ky volá

Mamka ju má rada a preto je husiarka šťastná. (opakujeme 2-3 krát)

šťast-ná, šťast-ná, šťast-ná, šťast-ná, šťast-ná

Každý tento rytmický motív najprv poviem, potom ho zopakujeme spolu s deťmi vokálne.

Určené motívy povieme aj vytlieskame podľa rytmu.

Nácvik piesne:

Deti, niekedy dávno, keď vaše babky boli také maličké ako ste teraz vy, chodili pásť husi na lúku. Aj naša malá husiarka pohnala husi každý deň na zelenú lúku a tešila sa na stretnutie so svojimi kamarátkami, lebo pokiaľ sa húsky pásli, dievčatá vili vence z lúčnych kvetov, hrali sa, naháňali, šantili bosé po tráve a pritom si veselo spievali, napríklad aj takúto pesničku, akú sa dnes naučíme spievať.

Pozorne počúvajte slová piesne, ktorú vám teraz zaspievam, aby ste si ich dobre zapamätali.

Vzorový prednes piesne: Maličká som

Pieseň zaspievam celú, úlohou detí je zachytiť obsah textu a melódiu.

Vzorový prednes:

Deti, pozorne si všímajte slová piesne a melódiu, ktorú vám teraz zaspievam. Melódiu piesne zahrám na klavíri, slová piesne zaspievam.

Potom deťom položím otázky, ony na ne odpovedajú vokálne slovami z danej pesničky.

Aká som husiarka?

Ma-lič-ká som

Čo robím, keď som husiarka?

hús-kypa-siem

Čo by som robila od radosti?

tan-co-va-la by som

až sa tra-siem.

Do odpovedí vkladajú deti slová piesne, aby si ich lepšie zapamätali. Návrik piesne prebieha po jednotlivých hudobných vetách. Zaspievam celú hudobnú vetu a deti po mne zopakujú. Pri druhom opakovaní hudobných viet hrám pravou rukou na klavíri.

Upevnenie, precvičenie, opakovanie:

Hudobno-pohybové prejavy:

Deti spievajú pieseň spoločne so mnou a slová vyjadrujú pohybom. Na slová maličká som urobia podrep, húska pasiem, naklonia sa dopredu a obidvoma rukami napodobňujú poháňanie husí, tancovala by som, dajú ruky vbok a otáčajú trupom do strán, až sa trasiem, zatrasú celým telom, ruky majú smerom hore, pokrčené v laktiach.

Inštrumentálne činnosti:

Spievame pieseň a namiesto tleskania použijeme rytmické nástroje. Po krásnom speve sa zahráme edukačnú hru Na gazdovskom dvore pri pobyte vonku. V pracovnom zošite si vymaľujeme domáce zvieratká.

Záver:

Deti zaspievali pieseň s radosťou a dobrou náladou melodicky správne a rytmicky čisto.

2.4 DOMČEK, DOMČEK, KTO V TEBE BÝVA ?

Cieľ: Viest' deti k rozvoju hudobných schopností, tvorivosti, aktivity a fantázie prostredníctvom hudobno-vyjadrovacích prostriedkov dramatisáciou rozprávky

Metódy a formy práce: slovná, názorná, edukačná hra – dramatisácia rozprávky, skupinová práca

Technické vyučovacie prostriedky: rekvizita domčeka, masky domácich zvierat

Motivácia:

Deti, určite každý z vás pozná rozprávku o domčeku, v ktorom bývali zvieratká. My sa teraz takúto hru zahráme. Každý z vás si vyberie jedno domáce zvieratko, ktoré bude napodobňovať. Na hlavu si nasadíte jeho masku a po jednom budete prichádzať k domčeku.

V domčeku býva gazda, gazdom budem ja. Deti po jednom vyjadrujú pohyb a hlas domácich zvierat a pomaly prichádzajú k domčeku. Pokračujú podľa známych pravidiel hry.

Keď sú v domčeku všetky zvieratká, chytia sa za ruky, urobia veľký kruh a spoločne spievajú pieseň *NA DVORE BÝVA SLIEPOČKA NAŠA*. Zvieratko o ktorom spievajú, ide doprostred kruhu a samostatne dokončí slová piesne, napodobňovaním zvuku, ktoré dané zvieratko vydáva, napríklad:

kot-kot-ko-dák, kot-kot-ko-dák,

hi-hi-hi-hi, hi-hi-hi-hi,

mú, mu, mu, mú, mú, mu, mu, mú,

mňau, mňau, mňau, mňau, mňau, mňau, mňau, mňau,

mé, me, me, mé, mé, me, me, mé.

Deti mali z takejto hry radosť a ani si neuvedomovali, ako im rýchlo ubehol čas strávený v škole.

Záver:

Hudobný deň sa deťom veľmi páčil a už teraz sa tešia na realizáciu ďalšieho hudobno-zábavného dňa.

3 ROZPRÁVKA

3.1 FILMOVÁ ROZPRÁVKA (UČEBNÝ TEXT)

Filmová rozprávka je rozprávka zachytená na filme, určená na premietanie v kine.

Filmová rozprávka môže byť :

1. Hraný film - Perinbaba, Sokoliar Tomáš .... – vystupujú tu herci
2. Animovaný film - A je to, Zbojník Jurko, Shrek .....– vystupujú tu kreslené, bábkové postavy

Filmová rozprávka, divadlo a bábková hra patria do DRÁMY. Spája sa tu obraz, reč, hudba a zvuk.

Vo filme pracujú:

1. Herci
2. Scenárista – napíše scenár / má dve časti – vpravo sú dialógy, vľavo pokyny pre hercov /
3. Režisér – riadi nácvik filmu
4. Producent
5. Kameraman
6. Zvukár
7. Osvetľovač
8. Kostymérka .....

Keď sa začali predávať televízory, začali vznikať aj **televízne rozprávky** –tie vznikajú v televíznom štúdiu.

- **Napiš do tabuľky názvy známych rozprávok**

Filmová rozprávka	Animovaná rozprávka
	

- **Podľa obrázkov pomenuj filmové a animované postavy**

Filmová postava	Animovaná postava

3.2 PERINBABA

(pracovný list k filmovej rozprávke)

Nedávno si so spolužiakmi sledoval filmovú rozprávku o Perinbabe. Pokús sa teraz vypracovať nasledovné úlohy:

1. Zarad' filmovú podobu rozprávky o Perinbabe k druhu rozprávok a svoj výber zdôvodni aspoň jednou vetou:

a) podľa obsahu – fantastická / realistická / zvieracia

.....
.....

b) podľa spracovania témy – moderná / klasická

.....
.....

c) podľa formy – básnická / prozaická / dramatická

.....
.....

2. Tu sú hrdinovia rozprávky:

*Perinbaba macocha Alžbetkin otec Jakub Zubatá Alžbetka macochina dcéra
Alžbetkina mama*

Ktoré z postáv sú:

- a) hlavné .....
- b) kladné.....
- c) záporné.....
- d) neskutočné (čarodejné).....

3. Opíš aspoň dva neskutočné deje z rozprávky o Perinbabe:

.....
.....

4. Dokáž, že príbeh bol naozaj rozprávkou. Ktoré znaky rozprávky mal tento film?

-boj dobra so zlom

- prítomnosť fantastických postáv a dejov

- úvodná a záverečná formula

-stupňovanie deja trojnásobným opakovaním (gradácia)

-hrdinovi pomáhajú čarovné predmety

-magické čísla 3 a 7

- šťastný koniec

Pamätáte si?

Zisti niektoré základné údaje o filmových tvorcoch (ako pomôcka ti posluži internet):

Kto je režisérom filmu Perinbaba?.....

Zisti názvy aspoň dvoch ďalších filmov tohto slávneho slovenského režiséra:

.....
.....

Kto napísal k filmu scenár?.....

Kedy bol film natočený?.....

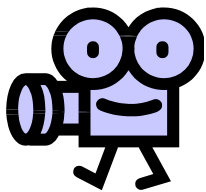
Kto je autorom hudby?.....

Napiš aspoň jedno miesto, kde sa nakrúcal film.

.....

Odkiaľ čerpali tvorcovia filmu námet (tému) pre svoje dielo?

.....

Sledovali ste pozorne?

Ak áno, určite si spomeniete:

Aká je Alžbetkina obľúbená pesnička?.....

Aké znamenie posielal Jakub Alžbetke, keď jej bolo smutno?

.....

Ako sa volá macochina dcéra?.....

Čím je vo filme Alžbetkin otec?.....

Pred akými zvieratami zachráni Jakub dedinu?.....

Koľko rokov má dospelý Jakub?.....

Ohodnot' film podľa vlastného uváženia zafarbením hviezdičiek (5 hviezdičiek = najlepšie hodnotenie):

3.3 ČAROVNÝ SVET ROZPRÁVOK (PRACOVNÝ LIST)

Určite rád čítaš alebo pozeráš rozprávky. Čo bude tvojou úlohou? Pokús sa správne vypracovať úlohy a dostaneš rozprávkovú odmenu.

Na riadok napíš správny názov rozprávky.

Hrnček, peč! : .....

Tri kolieska pre Popolušku : .....

Kocúr v botaskách : .....

Ružová čiapočka : .....

Snehulienka a osem trpaslíkov : .....

Líška a sedem kozliatok : .....

Určite si túto úlohu zvládol bez problémov. Teraz sa vyberieme do KRÁĽOVSTVA ZLA, kde žije zlý čarodej Zloduch, ktorý nemá rád mladých a krásnych princov. Preto ich začaroval a oni teraz blúdžia kráľovstvom v úplnom zabudnutí.

V druhej úlohe pomôž princom nájsť svoju rozprávku, vráť ich tam, kde patria.

Prvý princ putuje tmavým hustým lesom. Uprostred čistinky zbadal sklenenú truhlu, kde spala krásna dievčina. Strážilo ju veľa malých.....:

Druhý princ sa prezliekol za chudobného, ale veľmi pracovitého záhradníka. Pracuje v zámku princezničky Krasomily.

Tretí princ prešiel celé svoje kráľovstvo. Putoval na koni a v ruke držal malú črievičku.

Štvrtý princ prichádza k zakliatemu zámku, ktorý je dookola zarastený šípkovým kríkom. Vo vnútri nájde spiacu krásavicu.

Piaty princ hľadá krásnu dievčinu, ktorú videl na plese. Nevie, že tá prekrásna dievčina pracuje v kráľovskej kuchyni.

Aj teraz si vedel odpovedať na túto úlohu? Ak áno, môžeme postupovať ďalej.

Rozprávkové postavy sa rozutekali, pretože hrali naháňačku. Ale sa už nevedeli vrátiť späť. Vieš ich vrátiť do správnej rozprávky? Spoj čiarou správne dvojice.

Marienka

Červená čiapočka

macocha

Zlatovláska

trpaslíci

O medovníkovom domčeku

vlk

Snehulienka

Maruška

Popoluška

Juraj

Soľ nad zlato

Vypracoval si aj túto úlohu? Tak rýchlo do ďalšej úlohy.

Napíš, ktoré postavy z rozprávok majú zlé – záporné vlastnosti.

Teraz si sa ocitol v krajine Hádankovo. Uhádneš názov rozprávky?

1. Po ceste si otec kráča, už nespieva ani vtáča. Smutne hľadá do lesa, kde tie deti skryjú sa.

.....

2. Kvetinky v lese nazbieram, potom k babičke sa poberám.

.....

.....

3. Chudobná si, milá moja. A črievička nie je tvoja?

.....

.....

Predposledná úloha je ťažká. Zvládneš ju? Som veľmi zvedavá.

Teraz ťa čaká ťažká úloha. V prešmyčke sa skrýva rozprávková postavička.

1. prešmyčka ABBA ŽIJE

.....

2. prešmyčka STRP KILÁ

.....

3. prešmyčka PERÁ KOČA V ČAČINE

.....

Tak a čaká ťa posledná úloha. Hurá daj sa do riešenia.

Chytil si zlatú rybku. Napíš svoje tri želania.

.....

.....

.....

Ako sa ti pracovalo? 😊 😞

4 PRÁCA S LITERÁRNÝM TEXTOM

4.1 O SPISOVATEĽOVI

Jozef Cíger Hronský

Narodil sa 23.2.1896 vo Zvolene. Jozef Cíger používal počas svojho života aj umelecké meno Hronský. Toto meno si odvodil od rieky Hron, ktorá preteká cez jeho rodné mesto. Skončil učiteľský ústav. Pôsobil v Senohrade, Krupine, potom v Kremnici. Rok 1927 ho na celý život spojil s Maticou slovenskou, lebo sa stal jej tajomníkom a potom správcom. Kúpil vynikajúce tlačiarenské stroje zo Švajčiarska a vybudoval v Martine celý tlačiarenský komplex. Keď bol za vojny nedostatok olova, poprosil učiteľov a žiakov, ktorí milovali detský časopis Slniečko, aby olovo zbierali a posielali do Martina, lebo v tlačirni chýbalo. Takto, aj zásluhou malých čitateľov sa Slniečko zachránilo. Žiaľ Hronský musel po vojne ujsť zo Slovenska do Ríma a odtiaľ do Argentíny, kde založil Zahraničnú Maticu slovenskú. Jozef Cíger Hronský napísal krásne knižky pre slovenské deti. Jeho novela Sokoliar Tomáš o stredovekom sokoliarstve bola aj sfilmovaná. Pre deti napísal knižky Smelý Zajko, Smelý Zajko v Afrike, Budkáčik a Dubkáčik.

Jozef Cíger Hronský zomrel 13.6.1960v Lujane (Argentína).

Odpovedaj celými vetami.

1. Prečo si dal Jozef Cíger umelecké meno Hronský?

---

2. Ako získaval počas vojny olovo na tlačenie časopisu Slniečko?

---

3. Ako sa volá dielo o sokoliarstve od Jozefa Cígera Hronského, ktoré bolo sfilmované?

---

4. Aké knižky napísal pre deti?

---

5. V ktorej krajine sa Jozef Cíger Hronský narodil? V ktorej krajine umrel?

---

6. Pred koľkými rokmi umrel Jozef Cíger Hronský?

4.2 DUBKÁČIK A BUDKÁČIK (PRACOVNÝ LIST)

1. Odpovedz na otázky, zakrúžkuj písmeno v ktorom je rozlišovacie znamienko.

Ako sa volali prasiatka z nášho príbehu?

Ako sa volal ich majster?

Koho sa prasiatka báli?

Kto ich zachránil?

2, V slovách prasiatka urobili chyby, pomôž im doplniť rozlišovacie znamienka.

oci	uceň	dazdnik
noz	usi	masiar
	sepkat'	saty kricat

3. Prasiatka od radosti, že sú doma zabudli dopísať tieto vety, pomôž im ich dokončiť.

Majster Zachariáš brúsi _____ . Gazdiná _____

obed.

Prasiatka sa boja _____ .

4. Pomôž prasiatkam správne usporiadať písmená.

mäknečžĺdeňkávoň   dve bokdy

Skrátený text

- Ľudia chodili ku gazdinej počúvať príbehy z ciest oboch bratov.
- Majster Zachariáš mal dvoch učňov – bratov Budkáčika a Dubkáčika.
- Boli to prasiatka, ktoré ušli od gazdinej, pred mäsiarom.
- Chodili spolu z dediny do dediny, z domu do domu, kde brúsili nože a opravovali dáždniky.
- Gazdiná ich hľadala aj u majstra.
- Ukázali sa až vtedy, keď gazdiná povedala, že si ich obľúbila a že ich nedá zabiť.
- Prasiatka sa pred ňou schovali

4.3 DIVADIELKO DUBKÁČIK A BUDKÁČIK (DIDAKTICKÁ HRA)

Dubkáčika Budkáčik

(hudba Peter a vlk)

Rozprávač: Ako bolo ako nie, bolo tak, že bol na svete nevelký kopček, na kopčeku kolík.

Pri kolíku válovec a za válovcom – čo bolo, to bolo...

Vravec: Čim, čim, čimčara, keby som len vedel, čo sa za válovcom opáľa. Čim, čim, čimčara.

Slniečnica: (smiech) Ak si smelý vravec, pozri sa!

Vravec. Jáj – júj, ktože si?

Slniečnica: Slniečnica, nevidíš? Sediš mi na mojom liste.

Vravec: Čim, čim, ty si máš krásnu žltú hlávku a vysoko. Nože, pozri za kolík, čo sa to tam opáľa.

Slniečnica: Nemôžem. Ešte som nedorástla tak vysoko. Zajtra, možno pozajtra, prerastiem kolík, a potom ti poviem.

Vravec: Čim, čim, čimčara, keby som len vedel, čo sa za válovcom opáľa... Juj, jaj, mátoha, juj, jaj - čimčara

Slniečnica: Čo si sa tak naľakal?

Holub: Hrkú, hrkú, hrdina. Vietor pokýval tvojím klobúkom a vraj mátoha?

Slniečnica: Sused holub, ty nevidíš, čo sa za válovcom opáľa?

Holub: Za válovcom sú štyri uši, osem nôh, dva chvostíky a jeden múdry papier, veľký ako lopata.

Slniečnica: Štyri uši, osem nôh, dva chvostíky – čo to len môže byť?

Prasiatka: (smejú sa) Nevie...

Holub: Neviem. Štyri uši, osem nôh, dva chvostíky a jeden múdry papier...

Slniečnica: Štyri uši, osem nôh, dva chvostíky a jeden múdry papier – to je...

Prasiatka: To sú dve prasiatka, čo čítajú noviny, hahaha

Slniečnica: Jojój, už vás vidím. Naozaj, dve prasiatka.

Holub: Čo nového vo svete, prasiatka?

Budkáčik: Čoskoro potečie voda hore potokom. A o dva týždne bude padať pšeničný dážď. A viac sme nevyčítali, lebo ste robili krik.

Dubkáčik: A pri takom kriku skáču písmenká a nedá sa poriadne čítať. Však je tak, brat Budkáčik?

Budkáčik: Veru tak.

Holub: Prepáčte nám, nechceli sme.

Slniečnica: To len zvedavé vrabčisko.

Budkáčik: No tak ticho! Veru tak.

Holub: Ďakujem za správu o pšeničnom daždi. Pôjdem ho vyzerat'.

Budkáčik: A je pokoj.

Dubkáčik: No, čo budeme robiť, brat Budkáčik?

Budkáčik: Môžeš hádať.

Dubkáčik. Budeme, budeme ...

Budkáčik: Čo je vo válovcí?

Spolu: (spievajú) Kukurička, cmar, hneď sa do nej daj.

Dubkáčik: Či už, brat Budkáčik?

Budkáčik: Už, už, brat Dubkáčik.

Spolu: (spievajú) Najprv pekne pomiešame, potom sa do jedla dáme. Ach , ach chrum chrum a ach; ach, ach chrum, chrum a ham.

Dubkáčik: Ja už bruško plné mám.

Budkáčik: Ja si ešte trochu dám.

Dubkáčik: Jój, či ti je dobre , brat Budkáčik?

Budkáčik: Najlepšie mi je , brat Dubkáčik.

Dubkáčik: Či už máme spať, alebo si budeme ešte spievať?

Budkáčik: Radšej si pospíme.

Dubkáčik: A o čom sa nám má snívateľ?

Budkáčik: Mne o kukurici a tebe o cmare.

Dubkáčik: Tak dobrú noc, brat Budkáčik.

Budkáčik: Aj tebe, brat Dubkáčik.

Rozprávač: A tak to bolo deň, čo deň. Po prvých siedmych dňoch nespratali sa už do válovca, za druhých sedem dní narástli vyše kolíka a keď sa tretích sedem dní minulo,

nebolo na veľkom kopčeku vidieť ani válovec, ani kolík, lebo keď sa Budkáčik a Dubkáčik posadili zakryli aj chlievik.

Budkáčik: Oj, oj,oj,oj...

Dubkáčik: Ach, ach,.. či ti je dobre, brat Budkáčik?

Budkáčik: Najlepšie mi je, brat Dubkáčik. Len som už taký široký, že sa cez dverce do chlievika ledva dostanem. A ty si len o mak tenší.

Dubkáčik: To je dobre, brat Budkáčik. To je dobre. Sadielko nás hreje. Sadielko nás hreje (teší sa a pohladkáva sa bruško)

Budkáčik: Ticho! Ktosi ide hore kopčekom.

Dedko: Pozri starká, ale sú poriadne vykŕmené.

Babka: Utešené!

Dedko: Budkáčik váži najmenej dva centy a Dubkáčik istotne jeden a pol.

Babka: Treba chystať zakáľačku, starký.

Dedko: Veru, veru. Zajtra, pozajtra dovediem mäsiara a bude u nás zakáľačka. Narobíme klobás, jaterničiek, no a škvarkov tiež budeme mať hojne.

Babka: Budeme, veru budeme, lebo sú oba ako gul'ôčky. Len mi bude za nimi ľúto, starký. Boli to veľmi prítulné a milé prasiatka. (plačlivo)

Dedko: Nenariekaj. Najvyšší čas, aby bola zakáľačka.

Dubkáčik: Počul si , brat Budkáčik (plačlivo)

Budkáčik: Počul . Tak som sa preľakol, že mi posledné zrnko kukurice skočilo z rypáka rovno na chvostík a mráz mi po chrbte behá. Už nám je koniec (hovori trasľavým a koktavým hlasom)

Dubkáčik: Veru tak.

Spolu: (plačú) Už je nám koniec. (smutná hudba)

Budkáčik: Prestaň už revať.

Dubkáčik: Nemôžem, nemôžem.

Budkáčik: Tak prestaň, brat Dubkáčik. Už to mám!

Dubkáčik: Čo máš? Cmarík?

Budkáčik: Ale nie, myšlienku mám.

Dubkáčik: Myšlienku? Čo je to? Dá sa to zjesť?

Budkáčik: Myšlienky sa nejedia. Myšlienky sa vymýšľajú.

Dubkáčik. Ahá! Aha, a ty si vymyslel...

Budkáčik: Múdrú vec som vymyslel.

Dubkáčik: Ja som vedel, že nás v kaši nenecháš. Múdry Budkáčik myslel a vymyslel. Čo si to vlastne vymyslel, brat Budkáčik?

Budkáčik: Život.

Dubkáčik: Život?

Budkáčik: Počúvaj , čo spravíme. Či sa nám chce, alebo nie, budeme sa kývať. Dom je veľký, ľahko ho rozkývame. Na kopci stojí a keď ho prevrátíme, sám sa skotúľa dolu kopcom. Potom z neho vyskočíme a nech nás dohoní kto chce.

Spolu: (smejú sa radujú sa obaja) A nech nás dohoní ....

Dubkáčik: Veľmi si ty múdry, braček.

Budkáčik: Nerozprávaj, ale kývaj! (hudba)

Rozprávač: Ako bolo, tak bolo, keď ráno prišli gazdovia s mäsiarom, na kopčeku stál iba kolík. Pri kolíku válovec. Po chlievci zostalo pár doštičiek, ale po Budkáčikovi a Dubkáčikovi ani chýru, ani slychu. Akoby aj. Keď chlievik rozkývali, dolu kopcom skotúľali a vyskočili, tak utekali, že sa až v tretej doline zastavili. Teraz v priekope sedia a oddychujú. Oddychujú a odľukujú...

LITERATÚRA

1. BAUDISOVÁ, A. - JENGER- DUFAYETOVÁ, J. 1997. *Hry a cvičení pro dramaticko-uvýchovu v mateřské a základní škole*. Praha: Portál, 1997. 88s. ISBN 80-7178-178-
2. DLHOŠOVÁ, I. 2003. *Tvorivá dramatika na hodinách slovenského jazyka a literatúry*. Banská Bystrica: Metodicko- pedagogické centrum Banská Bystrica, 2003. 52 s. ISBN 80-8041-461-0.
3. FICHNOVÁ, K. - SZOBIOVÁ, E. 2007. *Rozvoj tvorivosti a kľúčových kompetencií detí*. Praha: Portál 2007. 130 s. ISBN 978-80-7367- 323-9
4. HANDZOVÁ, Ž. 1984. *Dám ti hádanku*. Bratislava: Mladé letá 1984. ISBN 66-122-84
5. KOSOVÁ, B. 1996. *Vybrané kapitoly z porovnávacj pedagogiky a alternatívne pedagogické koncepcie*. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela, 1996. 114s. ISBN 80-88825- 34-2
6. RÁZUSOVÁ- MARTÁKOVÁ, M. 1987. *Zlaté zvonky*. Bratislava: Mladé letá, 1987. 172 s. 066-046- 87
7. ROVNÝ, M. -KABÁČOVÁ, A. - GRANEC,K.1986. *Pohybové hry detí predškolského veku*. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1986. 207 s. 67-301-86
8. SUTEJEV, V. *Rozprávky o zvieratkách*. Bratislava: Matys ISBN 80-88989-49-3

Internetové zdroje

9. HRUŠKOVÁ, D. *Hry vevyučovánijazykú*. Metodický portál: články online 19.02.2010. cit.2001-12-30. Dostupný na <http://clanky.rvp.cz/clanek/s/J/7873/HRY-VE-VYUCOVANI-JAZYKU.html>/ ISSN 1802-4785
10. http://www.zborovna.sk/kniznica.php?action=show_version&id=165043
11. http://www.zborovna.sk/kniznica.php?action=show_version&id=25091
12. http://www.zborovna.sk/kniznica.php?action=show_version&id=78728

